

Profilforløb i ungdoms- og voksen- undervisning

Akkreditering af ny uddannelse

Journalnummer: 2008-501/ MA

Profilforløb i ungdoms- og voksen- undervisning

Akkreditering af ny uddannelse

Indstilling til Akkrediteringsrådet
November 2008

**Profilforløb i ungdoms- og voksen-
undervisning**

© Danmarks Evalueringsinstitut

November 2008 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

Danmarks Evalueringsinstitut sætter komma
efter Dansk Sprognævns anbefalinger

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form
på: www.eva.dk

Indhold

1	Indledning	5
2	Præsentation af uddannelsen	7
3	Indstilling	9
4	Vurdering af de enkelte kriterier	10

1 Indledning

Denne rapport indeholder Danmarks Evalueringsinstituts (EVA's) akkrediteringsvurdering af forslag til nyt profilforløb inden for videregående voksenuddannelse (VVU) i ungdoms- og voksenundervisning.

Rapportens formål i akkrediteringsprocessen

Akkrediteringsrapporten vil danne grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering eller afslag på akkreditering af uddannelsen.

Akkrediteringsrådet meddeler afgørelsen til ansøgeren og til Undervisningsministeriet. Undervisningsministeriet beslutter på denne baggrund om uddannelsen kan godkendes. En forudsætning for godkendelse er dog at uddannelsen er blevet akkrediteret positivt af Akkrediteringsrådet.

Det siger bekendtgørelsen

Det fremgår af Undervisningsministeriets bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv. at:

§ 1. Akkrediteringsrådet træffer afgørelse om akkreditering af nye erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt nye videregående voksenuddannelser (VVU) og diplomuddannelser på grundlag af de kriterier, der fremgår af bilag 1.

§ 7. Stk. 3. EVA afgiver en akkrediteringsrapport med en samlet indstilling til Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering eller afslag på akkreditering. For så vidt angår et godkendt udbud kan EVA tillige indstille udbuddet til betinget positiv akkreditering. Stk. 4. EVA indstiller nye uddannelser og nye udbud til positiv akkreditering, når det eksterne ekspertpanel, jf. § 5, stk. 2, vurderer, at alle kriterierne, som angivet i bilag 1 henholdsvis bilag 2, er opfyldt.

§ 12. Akkrediteringsrådet fastlægger de overordnede rammer for rådets virksomhed og træffer afgørelse om akkreditering efter § 1.

§ 13. Grundlaget for rådets afgørelse efter § 12, stk. 1, er en akkrediteringsrapport efter kapitel 3.

§ 14. Rådet kvalitetssikrer EVA's opgavevaretagelse efter denne bekendtgørelse, herunder særligt med hensyn til:

- 1) udvælgelse og brug af det faglige ekspertpanel, der foretager den faglige vurdering af uddannelser og udbud i forhold til kriterierne for relevans og kvalitet og*
- 2) sikring af at akkrediteringsrapporten indeholder vurdering af de enkelte kriterier for relevans og kvalitet, herunder at kriterierne anvendes tilstrækkeligt konsistent.*

Den faglige vurdering

En akkreditering af en uddannelse er en vurdering af om uddannelsen lever op til eksterne, foruddefinerede kriterier for relevans og kvalitet. Kriterierne er minimumsstandarder, og akkrediteringen resulterer i et udsagn om hvorvidt uddannelsen lever op til kriterierne eller ej. Denne ak-

krediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i kriterier for uddannelsers relevans og kvalitet som er fastsat af Undervisningsministeriet, jf. bilag 1 i Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse.

Akkrediteringsvurderingen er gennemført på baggrund af VIA University Colleges ansøgning med bilag hvor uddannelsesinstitutionen har skullet redegøre for og dokumentere hvordan uddannelsen opfylder kriterierne. I vejledningen til ansøgning om akkreditering af nye uddannelser og udbud som uddannelsesinstitutionen har fået tilsendt, findes kravene til ansøgningen og en beskrivelse af processen for akkrediteringsvurderingen. Vejledningen kan læses på EVA's hjemmeside.

Den faglige vurdering af ansøgningen er foretaget af et panel af eksterne eksperter med viden om de relevante fag-, uddannelses- og arbejdsmarkedsområder (se afsnittet nedenfor).

Akkrediteringsvurderingen bygger på metodiske elementer som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for evaluering af videregående uddannelse. De metodiske elementer har til formål at tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale som panelet kan foretage deres vurdering på baggrund af.

Ekspertpanelet har gennemgået og vurderet ansøgningsmaterialet ud fra de kriterier som er fastlagt for akkreditering af nye uddannelser, jf. Undervisningsministeriets akkrediteringsbekendtgørelse. Ekspertpanelet har efterlyst eventuelt materiale som ud fra en formel betragtning blev vurderet at mangle i ansøgningen, og ansøgeren har haft mulighed for at indsende supplerende dokumentation. Ansøgeren har desuden haft mulighed for at kommentere faktuelle fejl i rapporten inden rapportens færdiggørelse.

EVA ved specialkonsulent Michael Andersen har haft det metodiske og praktiske ansvar for akkrediteringen og udarbejdet denne rapport som ekspertpanelet derefter har godkendt.

Eksterne eksperter

Ekspertpanelets medlemmer er:

- Knud Munksgaard, lic.pæd. fra Danmarks Lærerhøjskole, tidligere rektor, Holbæk Seminarium og CVU Sjælland
- Annegrethe Ahrenkiel, ph.d., lektor, ved Institut for Psykologi og Uddannelsesforskning samt uddannelsesleder på masteruddannelsen i voksenuddannelse, begge RUC.

Ekspertpanelet er sammensat så eksperterne tilsammen har viden om og erfaring med:

- Samfundsvidenskabelig metode
- Kortlægning og analyse af beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold
- Fagområdets arbejdsmarkedsbehov
- Det pågældende uddannelsesområde
- Pædagogisk/uddannelsesmæssig viden og erfaring.

Alle eksperterne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

2 Præsentation af uddannelsen

Ansøger(e):	VIA University College
Samarbejdspartnere (uddannelsesinstitutioner):	University College Lillebælt
Ansøgt titel, dansk:	Profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning
Ansøgt titel, engelsk:	Academy Profession Degree in Social Sciences
Uddannelsestype:	Videregående voksenuddannelse inden for sundhed, pædagogik og forvaltning
Formål og erhvervsigte:	<p>Formålet med profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning er at kvalificere den studerende til at varetage, begrunde og udvikle undervisning og anden ungdoms- og voksenpædagogisk virksomhed i forhold til målgruppen unge og voksne samt skabe rammer for den studerendes personlige udvikling med henblik på muligheden for pædagogisk efter- og videreuddannelse.</p> <p>Der er tale om et fleksibelt uddannelsestilbud for personer med kortvarig uddannelsesbaggrund der underviser eller ønsker at undervise unge og voksne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • På uddannelsesområder som ikke har egne pædagogiske uddannelser, fx produktionsskoler, almen voksenuddannelse og folkeoplysning • I sports-, fritids- og kulturlivet • I virksomheder og faglige organisationer • I integrations- og beskæftigelsesindsatsen. <p>Inden for flere af de ovenfor nævnte institutioner, virksomheder og organisationer løses undervisningsopgaver i mange tilfælde bedst af personer med erhvervsfaglig baggrund. Denne målgruppe har ofte ikke adgangsforudsætninger for at deltage i de nuværende tilbud på diplomniveau. Det er hensigten med denne uddannelse at skabe et fleksibelt og praksisnært tilbud for denne målgruppe.</p>
Samlet varighed og ECTS-point:	Uddannelsen har en varighed på 1 studenterårsværk svarende til 60 ECTS-point. Uddannelsen tilrettelægges både som fuldtids- og deltidsundervisning og tilrettelægges således at den kan afsluttes inden for tre år.
Indhold:	<p><i>Beskrivelse af uddannelsens elementer:</i></p> <p>Uddannelsen består af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 obligatoriske fagmoduler a 10 ECTS-point • 1 valgfrit fagmodul – 10 ECTS-point • Specialeforløb – 10 ECTS-point

	<ul style="list-style-type: none"> • Afgangsprøjet – 10 ECTS-point. <p><i>Beskrivelse af obligatoriske kurser:</i></p> <p>Titel: Didaktik og undervisningsmetode Omfang: 10 ECTS-point</p> <p>Titel: Kompetenceudvikling i organisationsperspektiv Omfang: 10 ECTS-point</p> <p>Titel: Læring og deltagerforudsætninger Omfang: 10 ECTS-point</p> <p><i>Beskrivelse af valgfri moduler:</i></p> <p>Der etableres tre valgfrie fagmoduler, og det sjette modul kan vælges blandt disse tre moduler. Det vil være muligt at erstatte et valgfrit fagmodul med et modul fra en anden VU. Der kan efter konkret ansøgning gives dispensation, således at ét af de obligatoriske moduler afløses af et andet for uddannelsen relevant modul.</p> <p>Titel: Voksenliv og læring Omfang: 10 ECTS-point</p> <p>Titel: Ungdomsliv og læring Omfang: 10 ECTS-point</p> <p>Titel: Uddannelses- og karrierevejledning Omfang: 10 ECTS-point</p> <p><i>Beskrivelse af specialeforløb og afgangsprøjet:</i></p> <p>Titel: Specialeforløb: Studier i praksisfeltet Omfang: 10 ECTS-point</p> <p>Titel: Afgangsprøjet Formål: 10 ECTS-point</p>
Adgangskrav:	Adgangskrav jf. bekendtgørelse nr. 1338 af 14/12/2005 om videregående voksenuddannelser inden for sundhed, pædagogik og forvaltning, § 4.

3 Indstilling

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har modtaget en ansøgning om akkreditering af nyt profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning med henblik på en akkrediteringsvurdering. Ansøgningen er indsendt af VIA University College.

Den faglige vurdering af ansøgningen er foretaget af et panel af eksterne eksperter med viden om de relevante fag-, uddannelses- og arbejdsmarkedsområder. I rapportens indledning findes mere information om ekspertpanelets sammensætning og den faglige vurderingsproces.

På baggrund af ekspertpanelets vurdering indstiller EVA profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning til positiv akkreditering. Ekspertpanelet vurderer at uddannelsen opfylder alle kriterierne der ligger til grund for akkreditering af nye uddannelser.

Ekspertpanelet baserer sin vurdering på følgende overvejelser:

Ansøgeren har sandsynliggjort at uddannelsen er relevant i forhold til arbejdsmarkedets behov. Uddannelsen overlapper delvist eksisterende uddannelser, men som helhed er der tale om et tilbud der ikke findes tilsvarende andre steder. Ansøgeren har redegjort for hvordan uddannelsen adskiller sig fra de eksisterende uddannelser, og hvorfor disse ikke er dækkende i forhold til det behov på arbejdsmarkedet som denne uddannelse retter sig imod.

Ansøgeren har på tilfredsstillende vis beskrevet uddannelsens mål. Målene for læringsudbyttet er koblet til relevansen af og behovet for uddannelsen og kan relateres til den relevante gradstypebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse.

Der er god sammenhæng mellem uddannelsens overordnede mål der er beskrevet i kvalifikationsrammetermer, og læringsmålene for uddannelsens enkelte elementer. Ekspertpanelet vurderer dog at læringsmålene især peger i retning af undervisning i traditionel forstand og i mindre grad sigter mod læring i uformelle kontekster, jf. de sekundære målgrupper. Koblingen mellem teori og praksis forekommer svag.

Ansøgeren har på tilfredsstillende vis redegjort for at uddannelsens tilrettelæggelse afspejler målene for læringsudbytte og i øvrigt lever op til kriterietekstens krav om bl.a. hensigtsmæssige adgangskrav.

4 Vurdering af de enkelte kriterier

Kriterium 1. Relevans og efterspørgsel

”Uddannelsen er relevant for direkte anvendelse i erhverv eller profession, og der er behov for uddannelsen på arbejdsmarkedet og set i forhold til eksisterende uddannelser.

Ansøger skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at uddannelsen har et klart erhvervs- eller professionssigte, herunder skal det fremgå, hvilke aftagergrupper uddannelsen er rettet imod,*
- 2) at der er gennemført en afdækning af det relevante arbejdsmarkeds kompetencebehov,*
- 3) at der i vurderingen af arbejdsmarkedets kompetencebehov er inddraget relevant statistik i det omfang, det forefindes,*
- 4) at der er behov for uddannelsen vurderet i forhold til det eksisterende uddannelses-system.”*

Vurdering

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen

Uddannelsen der er en VVU, vurderes at være relevant for personer der arbejder med undervisning, men som ikke har en pædagogisk uddannelse, og som ikke har adgang til mellemlange og lange videregående uddannelser. Det kan fx være undervisere med en erhvervsuddannelse og mange års erhvervs erfaring, men uden en pædagogisk uddannelse, der er ansat på erhvervsskoler o.l. Hertil kommer nye målgrupper inden for foreningslivet, virksomheder, faglige organisationer og medarbejdere i integrations- og beskæftigelsesindsatsen hvor mere uformelle læringsprocesser finder sted.

Det er positivt at uddannelsen sigter imod en bred målgruppe, og det er også positivt at den vil kunne bidrage til at kvalificere undervisere i forhold til at imødegå aktuelle samfundsmæssige udfordringer, som fx at mindske frafaldet på erhvervsskoler o.l.

Ansøgeren har været i dialog med forskellige interessenter vedrørende kompetencebehovet i forbindelse med bl.a. et udviklingsprojekt. Størrelsen af det relevante arbejdsmarked er skønnet på grundlag af tal for antal beskæftigede inden for udvalgte brancher i undervisningssektoren, men det er en svaghed at ansøgeren ikke har gennemført en konkret undersøgelse af behovet. Dette kunne fx være sket ved at spørge et udsnit af målgruppen for uddannelsen om deres interesse i denne.

Uddannelsen overlapper delvist eksisterende uddannelser, men som helhed er der tale om et tilbud der ikke findes tilsvarende andre steder. Profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning er således bredere i sit erhvervsigte end både de eksisterende uddannelser hhv. VVU i ungdomspædagogik og voksenunderviseruddannelsen. Desuden vil en VVU i modsætning til voksenunderviseruddannelsen give umiddelbar adgang til diplomniveauet i veu-systemet.

Dokumentation: ansøgningens felt 1 samt følgende bilag:

- Bilag 1: Rapport fra udviklingsprojekt vedrørende ny voksen- og ungdomsunderviseruddannelse, CVU Vest, CVU Lillebælt, CVU Storkøbenhavn og JCVU, sept. 2007.

Kriterium 2. Mål for læringsudbyttet

"Uddannelsens mål for læringsudbytte er niveaumæssigt i overensstemmelse med den relevante gradstypebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse, og der er tilstrækkelig sammenhæng mellem disse overordnede mål for læringsudbytte og læringsmålene for uddannelsens elementer.

Ansøger skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at målene for læringsudbyttet for uddannelsen er fastlagt og tæt koblet til relevansen af og behovet for uddannelsen,*
- 2) at målene for uddannelsens læringsudbytte er beskrevet i kvalifikationsrammetermer, og at målene er hensigtsmæssige i forhold til eventuelt beslægtede uddannelser nationalt og internationalt,*
- 3) at læringsmålene for uddannelsens elementer er fastlagt, og elementerne indbyrdes vægtet og prioriteret, så de samlet set lever op til uddannelsens mål for læringsudbyttet. Elementernes vægtning og prioritering kommer bl.a. til udtryk i ECTS-fordelingen.*
- 4) at læringsmålene for praktikelementerne i erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er hensigtsmæssige i forhold til uddannelsens øvrige elementer."*

Vurdering

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen

Der er formuleret klare mål for uddannelsen i forhold til viden, færdigheder og kompetencer som knytter an til behovet for uddannelsen. Ansøger har på opfordring præciseret formuleringerne af uddannelsens mål så de eksplicit relaterer sig til kvalifikationsrammens beskrivelse af VU-niveauet.

Læringsmålene, såvel de overordnede som målene for de enkelte moduler, fokuserer dog især på mere generel undervisningsmetode og læringsteori. Det er en svaghed at praksisnære problemstillinger og fx uformel læring der kunne være relevant for aftagerne, ikke i højere grad er i fokus i målene for uddannelsen.

I forhold til uddannelsens mål er der en hensigtsmæssig fordeling af uddannelsens seks moduler der hver især tæller 10 ECTS-point.

Dokumentation: ansøgningens felt 2 samt følgende bilag:

- Supplerende redegørelse vedrørende ansøgning om akkreditering (modtaget af EVA den 27. okt. 2008).

Kriterium 3. Tilrettelæggelsen af uddannelsens elementer

"Uddannelsens tilrettelæggelse afspejler mål for læringsudbytte.

Ansøger skal redegøre for og dokumentere,

- 1) at der er fastlagt hensigtsmæssige adgangskrav til uddannelsen,*
- 2) at tilrettelæggelsen af overbygningsuddannelser, som bygger på erhvervsakademiuddannelser, er tilpasset de forudsætninger, som de studerende har fra de forskellige adgangsgivende uddannelser,*
- 3) at praktikelementer i erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser er hensigtsmæssigt placeret,*
- 4) at de studerende vil have mulighed for at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet inden for den normerede studietid."*

Vurdering

Kriteriet er opfyldt.

Begrundelse for vurderingen

Ansøger gør opmærksom på at adgangskravene vil opfylde de krav der fremgår af bekendtgørelse nr. 1338 af 14/12/2005 om videregående voksenuddannelse (VVU).

For VVU'er er der ikke krav om at studerende skal have mulighed for at gennemføre en eller flere dele af uddannelsen i udlandet.

Dokumentation: ansøgningens felt 3.